

# РЕШЕНИЕ

№ 38593

гр. София, 06.10.2026 г.

## В ИМЕТО НА НАРОДА

**АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Второ отделение 72 състав, в**  
публично заседание на 06.07.2026 г. в следния състав:

**СЪДИЯ: Мария Стоева**

при участието на секретаря Зорница Димитрова, като разгледа дело номер **4185** по описа за **2026** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 145 и сл. от Административнопроцесуалния кодекс (АПК) вр. с чл. 68, ал. 1 от Закона за защита от дискриминация (ЗЗДискр.).  
Образувано е по жалби от Организация на евреите в България „Ш.“, сдружение с нестопанска цел, регистрирано в Регистъра на юридическите лица с нестопанска цел при Агенция по вписванията с ЕИК[ЕИК], представлявано от А. Й. Л., чрез адв. И. Т. от САК, и от А. Х. О., чрез адв. Н. Р. от САК, срещу Решение № 72 от 20.02.2026г. по преписка № 114/2023г. на Комисията за защита от дискриминация (КЗД), петчленен разширен заседателен състав, с което на основание чл. 65 ЗЗДискр. Комисията за защита от дискриминация: I. Установява, че Т. Д. Т. не е осъществила пряка дискриминация съгласно чл. 4, ал. 2 ЗЗДискр. и „тормоз“ по чл. 5 ЗЗДискр. по см. на § 1, т. 1 от ДР на ЗЗДискр. по признаците „народност“, „етническа принадлежност“, „произход“, „религия“ и „убеждения“ по чл. 4, ал. 1 ЗЗДискр. по отношение на А. Х. О., председател на Сдружение Организация на евреите в България „Ш.“, с нейно изказване в предаването „Денят започва“ от 16.05.2023г. в сутрешния блок на БНТ1; II. Установява, че Т. Д. Т. не е осъществила пряка дискриминация съгласно чл. 4, ал. 2 ЗЗДискр. и „тормоз“ по чл. 5 ЗЗДискр. по см. на § 1, т. 1 от ДР на ЗЗДискр. по признаците „народност“, „етническа принадлежност“, „произход“, „религия“ и „убеждения“ по чл. 4, ал. 1 ЗЗДискр. по отношение на еврейската общност, с нейно изказване в предаването „Денят започва“ от 16.05.2023г. в сутрешния блок на БНТ1; III. Дава препоръка на ответната страна Т. Д. Т. в бъдеще да се въздържа от публични прояви, които биха могли да създадат предпоставки за засилване на стереотипи и неравно третиране на базата на защитен от закона признак, и IV. Остава без уважение жалба с вх. № 14-30-64/18.05.2023г. по описа на КЗД, подадена от Сдружение

Организация на евреите в България „Ш.“, представлявано от председател А. Х. О..

С постановеното по делото определение № 15703 от 23.04.2026г., влязло в законна сила, на основание чл. 159, т. 1 АПК са оставени без разглеждане подадените жалби от Организация на евреите в България „Ш.“ и А. Х. О. против Решение № 72 от 20.02.2026г., постановено по преписка № 114/2023г. на КЗД, в частта му, с която е дадена препоръка на Т. Д. Т. в бъдеще да се въздържа от публични прояви, които биха могли да създадат предпоставки за засилване на стереотипи и неравно третиране на базата на защитен от закона признак, и производството по делото е прекратено в тази част.

С жалбите се поддържа становище, че решението на КЗД е незаконосъобразно поради нарушение на административнопроизводствените правила и нарушение на материалния закон. Прави се искане да бъде отменено изцяло и на основание чл. 173, ал. 1 АПК да се реши делото по същество, като съдът постанови, че е налице пряка дискриминация съгласно чл. 4, ал. 2 ЗЗДискр. и „тормоз“ по чл. 5 ЗЗДискр. по см. на § 1, т. 1 от ДР на ЗЗДискр. по признаците „народност“, „етническа принадлежност“, „произход“, „религия“ и „убеждения“ по чл. 4, ал. 1 ЗЗДискр. по отношение на жалбоподателите А. Х. О. и на Сдружение „Организация на евреите в България „Ш.“, както и по отношение на еврейската общност.

Излагат се съображения, че обжалваното решение е вътрешно противоречиво, не отразява действителното правно положение и води до нарушение на принципа за установяване на обективната истина. Твърди се, че при постановяването му са допуснати съществени процесуални нарушения, тъй като в чл. 65 и чл. 66 ЗЗДискр., съответно чл. 34 и чл. 37 от Правилата за производство пред КЗД, се посочва правомощието на КЗД по отношение на постановяването на решение в производство по Глава четвърта, Раздел I от ЗЗДискр. да се установи извършено нарушение, нарушителят и засегнатото лице, видът и размерът на санкцията и/или принудителната административна мярка, когато такава се налага, но липсва предвидена възможност за отправяне на препоръки от страна на КЗД. На следващо място, сочи се, че е изрично уточнено с молба с вх. № 14-30-121 от 17.07.2024г. и съответно А. Х. О. е конституиран в лично качество, след което жалбоподателите в производството са двама – А. О. и Сдружение „Организация на евреите в България „Ш.“. Въпреки че това е изрично посочено на стр. 1 от обжалваното решение, в диспозитива липсва произнасяне по отношение на сдружението, като по този начин е допуснато съществено процесуално нарушение, довело до незаконосъобразност на решението на КЗД. Жалбоподателите считат, че същото е постановено в нарушение на материалния закон, тъй като е необосновано, вътрешно противоречиво и неправилно е приложен ЗЗДискр., както и е допуснато нарушение на приложими национални и европейски стандарти. Твърдят противоречие на заключенията на КЗД с практиката на ЕСПЧ, която е категорична, че свободата на изразяване не защитава реч, която насажда омраза или унижава група по защитен признак, независимо от публичното положение на говорещия. Считат изказванията на заинтересованата страна за осъществяващи и фактически състав на тормоз и подбуждане към дискриминация. Твърдят, че същите представляват неблагоприятно третиране, тъй като съдържат отрицателни, обезценяващи и стигматизиращи характеристики спрямо евреите, поставят жалбоподателите в отрицателна светлина единствено поради произхода им и могат да създадат враждебна и унижителна среда, която самостоятелно представлява форма на дискриминация.

В съдебното заседание жалбоподателите се представляват от адв. Т. и адв. Р., които поддържат жалбата и правят искане за отмяна на оспореното решение на КЗД, както и за присъждане на сторените по делото разноски.

Ответникът – Комисията за защита от дискриминация, представя административната преписка, като с придружителното писмо се взема становище за неоснователност на жалбата. Поддържа се,

че не са налице отменителните основания по чл. 146 АПК, тъй като Решение № 72 от 20.02.2026г. по преписка № 114/2023г. на КЗД е законосъобразен акт, издаден от компетентен орган, при спазване на административнопроизводствените правила и в съответствие с материалния закон. В съдебното заседание се представлява от юрк. М., която оспорва жалбата и претендира отхвърлянето ѝ като неоснователна.

Заинтересованата страна Т. Д. Т. в съдебното заседание се явява лично. Взяма становище за неоснователност на жалбата и прави искане да бъде оставена без уважение по подробно изложените съображения за недоказаност на твърденията за наличието на дискриминация, тормоз и посегателство върху правата на българските евреи, като счита, че същите почиват само на твърдения, а не и на съдържанието на процесното интервю.

С. градска прокуратура не се представлява по делото и не взема становище по жалбата.

Съдът, като прецени събраните по делото доказателства, поотделно и в тяхната съвкупност, във връзка с доводите и твърденията на страните, приема за установено следното от фактическа страна:

Производството пред Комисията за защита от дискриминация е образувано по жалба с вх. № 14-30-64 от 18.05.2023г. от Организацията на евреите в България „Ш.“, сдружение с нестопанска цел, представлявано от А. Х. О. - председател, с изложени твърдения за осъществена дискриминация по признаци „народност“, „етническа принадлежност“, „произход“, „религия“ и „убеждения“.

Към жалбата е приложена декларация по чл. 6, ал. 2, т. 2 от Правилата за производство пред КЗД от А. Х. О., в качеството на председател на Организация на евреите в България „Ш.“, с която е декларирано, че към момента на подаване на жалбата няма заведено дело или висящо производство по същия спор и/или на същото правно основание между същите страни и пред съд. Представено е и удостоверение № FO-06335/2023г., издадено от Националната следствена служба на А. Х. О. в уверение на това, че към 17.05.2023г. срещу него няма данни за образувани и водени наказателни производства.

С разпореждане № 390/25.05.2023г. на председателя на КЗД, като е прието, че жалбата е редовна и допустима - отговаря на изискванията на чл. 51 ЗЗДискр. и не са налице пречките за образуване на преписка по реда на ЗЗДискр., посочени в чл. 52 на същия закон, е образувана преписка с № 114/2023 г. по описа на КЗД за производство по глава Четвърта от Закона за защита от дискриминация. Поради изложените оплаквания за дискриминация и тормоз по смисъла на § 1, т. 1 от ДР на ЗЗДискр. по признаци „народност“, „етническа принадлежност“, „произход“, „религия“ и „убеждения“ по чл. 4, ал. 1 ЗЗДискр. преписката е разпределена за разглеждане от петчленен състав.

С разпореждането на председателя на КЗД е възложено на членовете на състава да определят председател и докладчик по преписката и на определения докладчик – да започне процедура за проучването ѝ, указана е на страните доказателствената тежест в производството, вкл. на жалбоподателя, че трябва да представи факти, въз основа на които може да се направи предположение, че е налице дискриминация съгласно разпределението на доказателствената тежест по чл. 9 ЗЗДискр., а на ответната страна – да докаже, че правото на равно третиране на жалбоподателя не е нарушено.

В изпълнение на дадените указания е изпратено уведомление до Организацията на евреите в България „Ш.“ с изх. № 14-30-76/31.05.2023г., с което жалбоподателят е уведомен за задължението съгласно чл. 9 от ЗЗДискр. да представи по образуваната преписка факти, въз основа на които може да се направи предположение, че е налице дискриминация. Видно от представеното известие за доставяне, уведомлението е връчено на 02.06.2023г. /л. 25, гръб от делото/.

Съставът, определен с разпореждането с № 390 от 25.05.2023г., е провел заседание за определяне на председател и докладчик по преписката, за което председателят на КЗД е информиран с вх. № 12-11-1010/31.05.2023г. и по предложение на докладчика с разпореждане от 02.06.2023г. е определил служител в отдел „Специализирано производство“ на Дирекция „Специализирано производство, анализ и превенция“ на КЗД за извършване на необходимите действия, свързани с проучването на преписката.

От докладчика е изпратено уведомление до Организацията на евреите в България „Ш.“ с изх. № 14-30-100/13.07.2023г., с което жалбоподателят е уведомен за започналата процедура на проучване на преписката съгласно чл. 55, ал. 1 ЗЗДискр. и е определен срок за отстраняване на нередовности на жалбата, с оглед констатиране на неясноти в същата и определянето на правния интерес. Дадени са указания за уточняване какъв е характерът на инициативния документ - дали се подава жалба или сигнал, в която връзка да се има предвид, че съгласно чл. 50 ЗЗДискр. жалбата се подава от засегнатите лица, а сигналът се подава от непряко засегнати физически и юридически лица, държавни и общински органи, за изясняване кои са засегнатите от дискриминационно третиране лица и за удостоверяване представителната власт на адв. М. В., от чието име е подаден инициативният документ, като се представи съответно пълномощно.

С постъпило по преписката с вх. № 14-30-110/25.07.2023г. уточнение към жалбата е конкретизирано, че инициативният документ е жалба. Изложени са съображения, че по отношение на О. „Ш.“ е проявена дискриминация на основата на признаците по чл. 4, ал. 1 ЗЗДискр. по отношение на нейния членски състав, а именно като самоуправляваща се независима организация на евреите в България. Твърди се, че изказването на заинтересованата страна е направено публично в национален ефир и е достигнало до неопределен кръг лица, същото е насочено към ръководството на О. „Ш.“ и на самото юридическо лице с нестопанска цел и цели създаването на враждебна, обидна и застрашителна среда към еврейската общност в България и накърняването на достойнството и на членовете на организацията. Посочено е, че засегнати от дискриминационното деяние лица са както О. „Ш.“, така и председателят на сдружението А. Х. О., членовете на управителния съвет на О. „Ш.“ и всички членове на сдружението. Направено е искане, в случай че КЗД прецени, че изказването не представлява дискриминация по отношение на членовете на О. „Ш.“, да приеме инициативния документ като сигнал, подаден от непряко засегнати лица - Организация на евреите в България и А. Х. О..

При тези твърдения е направено уточнение, че засегнати от дискриминацията лица са Организацията на евреите в България „Ш.“, А. Х. О. и членовете на О. „Ш.“. Приложени са молба от А. Х. О. за присъединяване към жалбата в лично качество, както и пълномощно за адв. В..

С молбата от А. Х. О. за присъединяване към жалбата в лично качество последният е посочил, че счита, че е засегнато лице от изказванията, които са направени в национален ефир и са достигнали до широк кръг лица. Счита, че същите създават един крайно негативен образ за него в обществото, който накърнява личното му достойнство и води до създаване на враждебна, обидна и застрашителна среда от гледна точка на народност, етнос, произход, религия и убеждения.

С уведомление с изх. № 41-10-27 от 07.08.2023г. от Българската национална телевизия, представлявана от Е. К. - генерален директор, е изискано писмено становище относно изложеното в жалбата.

Писмено становище е изискано и от заинтересованата страна с уведомление с изх. № 14-30-117 от 07.08.2023г. Видно от представените по делото известия за доставяне, същото е върнато като непотърсено. С докладна записка с вх. № 12-11-305 от 13.02.2024г. докладчикът по преписката е информиран, че връчването е извършено чрез залепване на уведомление съгласно чл. 47, ал. 1 ГПК.

По преписката е постъпило становище от БНТ, с което е посочено, че във връзка с изказванията, срещу които е насочена жалбата и които са направени в предаването „Денят започва“, излъчено на 16.05.2023г. в програма „БНТ1“ на Българската национална телевизия, председателят на организацията на евреите в България „Ш.“ - проф. д-р А. О., е изявил желание да му бъде предоставена възможност да изрази своята позиция лично в телевизионен ефир, което е осъществено в предаването „Денят започва“ на 19.05.2023г. Приложени са презаписи от двете цитирани предавания.

Видно е от представения с преписката протокол с вх. № 12-11-1412 от 15.08.2023г., че от главен специалист IT, дирекция „АПО“ от Обща администрация на КЗД, на 15.08.2023г. е извършен запис на видеоматериал, излъчен в предаването „Денят започва“ на телевизия БНТ на 16.05.2023г. и публикуван на официалната интернет страница на БНТ.

В съответствие с изискванията на чл. 60, ал. 1 ЗЗДискр. и чл. 26 от Правилата за производство пред КЗД и след извършено проучване на преписката е изготвен доклад – заключение от докладчика по преписка № 114/2023г. С доклада е посочено, че производството е образувано по жалба с вх. № 14-30-64/18.05.2023г., подадена от сдружение Организация на евреите в България „Ш.“, представлявано от председателя А. Х. О., срещу Т. Д.. Посочено е, че инициативният документ отговаря на изискванията на чл. 51 ЗЗДискр. и съставлява годно основание за образуване на производството. Поради липса на отрицателни процесуални предпоставки за разглеждане на жалбата и произнасяне на КЗД по съществото ѝ е направено предложение за насрочване на открито заседание за разглеждане на преписката с призоваване на страните, посочени в доклада.

Представени са с преписката уведомления за призоваване за насрочено заседание на 03.07.2024г. до Сдружение „Организация на евреите в България „Ш.“, представлявано от председател А. Х. О., в качеството на жалбоподател, и до Т. Д. - като ответна страна.

С указание от 31.05.2024г. докладчикът по преписка № 114/2023г. е указал връчване на уведомлението до ответната страна да се извърши на основание чл. 47, ал. 1 ГПК, в случай че не бъде открита на посочения адрес. Видно от приложената докладна записка с вх. № 12-11-1163 от 17.06.2024г. и приложения към същата снимков материал, регионален представител на КЗД за С. е посетил посочения в указанието адрес на 31.05.2024г. - 08.06.2024г., както и на 17.06.2024г., и е извършил връчване чрез залепване на уведомление съгласно чл. 47, ал. 1 ГПК.

Видно от представено извлечение от електронна кореспонденция /л. 72 - 73 от делото/, от заинтересованата страна е посочено, че случайно е узнала за образуваната пред КЗД преписка, поради което е направено искане за надлежното ѝ уведомяване за преписката и за изпращане на книгата по нея. Липсва спор по делото, че с писмо с изх. № 12-11-1244/24.06.2024г. по електронна поща са изпратени материали по преписка № 114/2023г., по-конкретно жалба с вх. № 14-30-64 от 18.05.2023г., допълнение към жалба, доклад-заключение, уведомление за призоваване № 14-30-75 от 08.05.2024г. Повторно е изпратено уведомление за призоваване с изх. № 14-30-109/24.06.2024г.

Издадени са заповед № 12-11-1242/24.06.2024г. и заповед № 12-11-1243/24.06.2024г. на председателя на КЗД, и двете относно заместване на член на заседателния състав в откритото заседание на 03.07.2024г.

На 03.07.2024г. е проведено открито заседание по преписка № 114/2023г. по описа на КЗД, в протокола от което е отразено, че конституирани страни по преписката са: сдружение „Организация на евреите в България „Ш.“, представлявано от председателя А. О. - сигналподател, и ответна страна Т. Д.. От председателя на състава е направена констатация за нередовна процедура по уведомяване на заинтересованата страна, поради което ход на преписката

не е даден. На жалбоподателите са дадени указания в четиринадесетдневен срок да направят уточнения относно участието на А. О. в качеството му на физическо лице, включително да се представи надлежна декларация, и съответно разглеждането на преписката е отложено за 20.11.2024г.

Последвало е депозиране на доклад за отвод от докладчика по преписката, поради което с разпореждане № 372/17.07.2024г. на председателя на КЗД на основание чл. 54 ЗЗДискр. и чл. 11, ал. 4 от Правилата за производство пред КЗД е променен определеният за разглеждане на преписката състав.

По преписката е постъпила молба с вх. № 14-30-121/17.07.2024г. от Организация на евреите в България „Ш.“ и А. Х. О., чрез адв. И. Т. и адв. Н. Р. от САК, с която във връзка с дадените в заседанието на 03.07.2024г. указания са направени уточнения, че жалбата е подадена срещу Т. Д. с твърдения, че е направила изказвания, представляващи дискриминация, в нейно лично качество. Направено е искане А. О. да бъде конституиран като жалбоподател на основание подадена уточняваща молба, с която същият се присъединява в производството.

Със същата на основание чл. 6, ал. 2, т. 2 от Правилата за производство пред КЗД комисията е уведомена, че А. О. е ищец по гражданско дело срещу ответната страна, с предмет обезщетяване на претърпени вреди съгласно чл. 45 ЗЗД. Жалбоподателят счита, че делото не е с идентичен предмет с наведеното в жалбата. Приложен е препис от искова молба с вх. № 47833/19.05.2023г. по описа на Софийския градски съд, без данни за образуване на производство по същата.

С изпратени на 11.11.2024г. уведомления за призоваване до ответната страна Т. Д. и до сдружение „Организация на евреите в България „Ш.“, в качеството на жалбоподател, страните са призовани за открито заседание на 03.12.2024г.

Постъпила е по преписката молба с вх. № 44-00-3664/18.11.2024г. от ответната страна, с която КЗД е уведомена за невъзможността за вземане на участие в насроченото на 20.11.2024г. заседание, с приложен болничен лист. Във връзка с така депозираната молба насроченото за 03.12.2024г. заседание е отменено и е насрочена нова дата за заседание - 26.02.2025г., за която отново са изпратени уведомления за призоваване до ответната страна и до Сдружение О. „Ш.“, в качеството му на жалбоподател.

С указание с изх. № 12-11-42/14.01.2025г. на докладчика по преписката са дадени указания за връчване на уведомлението за призоваване до ответната страна по реда на чл. 47, ал. 1 ГПК. Съобразно представената докладна записка с вх. № 12-11-222/10.02.2025г. от регионалния представител на КЗД за С. - град призоваването е извършено чрез залепване на уведомление на посочените дати, вкл. на 08.02.2025г.

Видно е от приложения по преписката протокол от проведено 26.02.2025г. заседание, че като конституирани страни в производството са посочени: А. Х. О., жалбоподател в лично качество, и като ответна страна - Т. Д.. Съставът на КЗД е приел, че страните са редовно призовани, поради което е даден ход на преписката и при липса на предпоставки за започване по реда на чл. 62 ЗЗДискр. на помирително производство е взето решение за продължаване разглеждането на преписката по общия ред. В заседанието с вх. № 14-30-55 от 26.02.2025г. от ответната страна са представени медийни публикации.

Съобразно взетото в същото заседание решение на КЗД като втори жалбоподател в производството е конституирано в лично качество лицето А. Х. О..

От приложените уведомления за призоваване от 14.05.2026г. се установява, че разглеждането на преписката е отложено за нова дата - 02.07.2025г., за която са призовани в качеството им на жалбоподатели Организацията на евреите в България „Ш.“, представлявана от А. Х. О., като последният е уведомен и в лично качество, и Т. Д. - като ответна страна.

С разпореждане № 946/20.06.2025г. по преписка № 114/2023г. на председателя на КЗД на основание чл. 54 ЗЗДискр. е отменено разпореждане № 390 от 25.05.2023г. в частта, с която преписката е разпределена за разглеждане на петчленен състав и вместо това е определен петчленен разширен заседателен състав, състоящ се от следните членове на КЗД: Баки Х., З. Д., И. Х., Е. Ч.-М. и Б. Ч.. Съставът, определен с разпореждането от 20.06.2025г., е провел заседание за определяне на председател и докладчик по преписката. За същото председателят на КЗД е информиран с вх. № 12-11-1438/03.07.2025г., съответно с разпореждане № 1056 от 03.07.2025г. е определил служител в отдел „Специализирано производство“ на Дирекция „Специализирано производство, анализ и превенция“ на КЗД за извършване на необходимите действия, свързани с проучването на преписката.

На 02.07.2025г., 13.10.2025г. и на 17.11.2025г. са проведени открити заседания на петчленния разширен заседателен състав на КЗД, в последното от които е даден ход на преписката по общия ред, приета е за изяснена от фактическа страна и е обявена за решаване, като на страните е предоставен срок за представяне на писмени бележки. Видно е от съдържанието на протокола от проведеното на 17.11.2025г. заседание, че конституираните страни са отразени, както следва: Сдружение „Организация на евреите в България „Ш.“ - като сигналподател, А. Х. О. - жалбоподател, и Т. Д., в качеството на ответна страна.

Към протокола от заседанието на 17.11.2025г. е приложен и препис от заповед № 12-11-2823/13.11.2025г. на председателя на КЗД за заместване на член на заседателен състав, с която на основание чл. 11, ал. 4 от Правилата за производство пред КЗД е определен Н. А. да замества Б. Ч. като член на Петчленен заседателен състав в заседанието.

Последвало е постановяване на оспореното в настоящото производство решение с № 72/20.02.2026г., с което на основание чл. 65 ЗЗДискр. КЗД е установила, че: 1. Т. Д. Т. не е осъществила пряка дискриминация съгласно чл. 4, ал. 2 ЗЗДискр. и „тормоз“ по чл. 5 ЗЗДискр. по см. на § 1, т. 1 от ДР на ЗЗДискр. по признаците „народност“, „етническа принадлежност“, „произход“, „религия“ и „убеждения“ по чл. 4, ал. 1 ЗЗДискр. по отношение на А. Х. О., председател на Сдружение Организация на евреите в България „Ш.“, с нейно изказване в предаването „Денят започва“ от 16.05.2023г. в сутрешния блок на БНТ1; 2. Т. Д. Т. не е осъществила пряка дискриминация съгласно чл. 4, ал. 2 ЗЗДискр. и „тормоз“ по чл. 5 ЗЗДискр. по см. на § 1, т. 1 от ДР на ЗЗДискр. по признаците „народност“, „етническа принадлежност“, „произход“, „религия“ и „убеждения“ по чл. 4, ал. 1 ЗЗДискр. по отношение на еврейската общност, с нейно изказване в предаването „Денят започва“ от 16.05.2023г. в сутрешния блок на БНТ1; 3. дала е препоръка на ответната страна Т. Д. Т. в бъдеще да се въздържа от публични прояви, които биха могли да създадат предпоставки за засилване на стереотипи и неравно третиране на базата на защитен от закона признак, и 4. е оставила без уважение жалба с вх. № 14-30-64/18.05.2023г. по описа на КЗД, подадена от Сдружение Организация на евреите в България „Ш.“, представлявано от председател А. Х. О..

За да постанови оспореното решение, решаващият петчленен разширен заседателен състав на КЗД е приел, че предмет на спора представлява интервю на Т. Д. в предаването „Денят започва“ от 16.05.23 г. в сутрешния блок на БНТ1, по време на което тя прави изказвания по отношение на Организация на евреите в България „Ш.“, представлявано от А. Х. О., както и по отношение на самия А. Х. О. и евреите в България. След запознаване с цялото интервю и изясняване на предмета му съставът е приел, че следва да прецени дали цитираното изказване на ответната страна съставлява реч на омразата, което съгласно Закона за защита от дискриминация да се явява пряка дискриминация по чл. 4, ал. 1 от ЗЗДискр. и/или „тормоз“ по см. на §1, т. 1 от ДР на ЗЗДискр. по признаци „народност“, „етническа принадлежност“, „произход“, „религия“ и

„убеждения“ по чл. 4. ал. 1 от ЗЗДискр. Изложени са мотиви, че за да е осъществена дискриминация, е необходимо фактическият състав на предявеното нарушение да е осъществен, както от субективна, така и обективна страна. Посочено е, че това е от изключително значение поради това, че не всяко неравно третиране или неприемливо изказване представляват дискриминация по смисъла на закона. По отношение на защитените признаци, по които е образувана преписката, съставът е приел, че следва да се установи кои са приложими в конкретния контекст, а не кои важат като цяло за жалбоподателя и евреите.

Позовавайки се на практиката на Европейския съд по правата на човека, в която случаите на език на омразата се изследват с контекстуален подход, в конкретния случай съставът е счел, че изказването на ответната страна по отношение на жалбоподателя несъмнено е неприемливо за А. О. и организацията, която той представлява, тъй като съдържа в себе си намек за неморални и незаконни практики, но е приел, че в тази част на оплакванията спорът не е от дискриминационно естество, а от личен характер, тъй като в цялото интервю тя посочва редица конкретни лица, в т.ч. и А. О., чиято етническа принадлежност е еврейска, факт, който обективно съществува и не може да бъде използван като причинно-следствена връзка за неравно третиране, а видно такава не съществува. Приел е, че Т. Д. изразява своето виждане относно политически и държавни процеси в страната, като критикува определени практики в тази сфера, в която връзка са изложени мотиви, че се касае за спор, различен от установяването на дискриминация. Посочено е, че подобни дебати са част от всекидневни изказвания в медиите, по повод които се дава възможност на ответната страна да предостави своето насрещно становище, както е и в случая. Предвид контекста на изказването - съдебната система в България, и с оглед обстоятелството, че основни обекти на внимание в разговора не са О. „Ш.“, А. О. или еврейската общност, съставът е приел, че Т. Д. не е целяла с процесното интервю да уязви еврейската общност, така че това да доведе до създаването на враждебна и обидна среда за тях. Изведен е извод, че изразът, който тя използва: „Евреите оглупяха или дадоха фира“, въпреки че е по отношение на една цяла група хора и може да се счете за обиден, не би могъл да доведе до резултата, релевиран в определението за „тормоз“ по см. на §1, т. 1 от ДР на ЗЗДискр.

Решаващият състав на КЗД е приел, че нито е установена цел в лицето на Т. Д. да създаде унижителна и обидна среда за евреите поради техния етнически произход, нито са налице резултати, които да са довели до създаването на такава среда по см. на § 1, т. 1 от ДР на ЗЗДискр. Счел е, че дори и изказването да не е приемливо, би било прекомерна намеса от страна на КЗД в свободата на изразяване, ако санкционира конкретното изказване по отношение на еврейската общност, тъй като установяването на административно нарушение в този случай се явявало прекомерно, с оглед на антидискриминационното законодателство, както и с оглед на практиката на ЕСПЧ, която залага висок праг за установяване на нарушение на чл. 8 от ЕКПЧ (правото на личен живот). Цитирано е делото *A. v. T. [GC]*, 2012, § 58, в което съдът отбелязва, че всяко негативно стереотипизиране на дадена група, когато достигне определено ниво, може да повлияе на чувството за идентичност на групата и на самочувствието и самоувереността на членовете ѝ и в този смисъл може да се разглежда като засягащо личния живот на членовете на групата. В случая КЗД е приела, че изказването „евреите оглупяха или дадоха фира“ и другите използвани от ответната страна изрази, отчитайки конкретния контекст, автор и адресати, не достигат визираното от съда ниво на сериозност, съответно не биха повлияли в прекомерно негативна степен на представителите на еврейската общност.

Изложени са мотиви, че не са изпълнени по обективен начин фактическите състави на предявените нарушения съгласно ЗЗДискр. По отношение на оплакванията за дискриминация, видно от самата разпоредба, пряка дискриминация не може да се установи, поради това, че няма

налице противоположен резултат за жалбоподателя освен субективни възприятия. Прието е, че липсват данни за по-неблагоприятно третиране на базата на защитения признак „етническа принадлежност“, като е посочено, че изказването по отношение на О. „Ш.“ и А. О. определено е неблагоприятно, но няма лице в сравнимо сходно положение, основен елемент при установяването на дискриминация, чиято цел е доказването на причинно-следствена връзка между неблагоприятното третиране и защитения признак. Жалбоподателят не е привел аргументи и доказателства, с които да обоснове защитен признак в производството. Приел е, с оглед оплакванията на жалбоподателя, че с изключение на защитения признак „етническа принадлежност“, който може да се възприеме като най-обща характеристика на еврейската общност, за останалите признаци „народност“, „произход“, „религия“ и „убеждения“ не са приведени кореспондиращи аргументи, подкрепени с доказателства, установяващи тяхното наличие.

Комисията е формирала извод, че оплакванията за „тормоз“ по чл. 5 от 33Дискр. по см. на §1, т. 1 от ДР на 33Дискр. по признак „етническа принадлежност“, за които не е необходимо лице - сравнител за установяване на нарушение, също остават недоказани по отношение на Сдружение Организация на евреите в България „Ш.“, А. О. и еврейската общност, като е приела, че цел или резултат за създаване на враждебна или обидна среда по см. на § 1, т. 1 от ДР на 33Дискр. не са налице.

Решението е подписано с особено мнение на член на състава.

При така установеното от фактическа страна съдът формира следните правни изводи:

Предмет на оспорване в настоящото съдебно производство е Решение № 72 от 20.02.2026г. по преписка № 114/2023г. на Комисията за защита от дискриминация, петчленен разширен заседателен състав, в частта му по т.т. I, II и IV, с които КЗД е установила, че ответната страна Т. Д. Т. не е осъществила пряка дискриминация съгласно чл. 4, ал. 2 33Дискр. и „тормоз“ по чл. 5 33Дискр. по см. на § 1, т. 1 от ДР на 33Дискр. по признаците „народност“, „етническа принадлежност“, „произход“, „религия“ и „убеждения“ по чл. 4, ал. 1 33Дискр. по отношение на А. Х. О., председател на Сдружение Организация на евреите в България „Ш.“, и по отношение на еврейската общност с нейно изказване в предаването „Денят започва“ от 16.05.2023г. в сутрешния блок на БНТ1 и е оставила без уважение жалба с вх. № 14-30-64/18.05.2023г. по описа на КЗД, подадена от Сдружение Организация на евреите в България „Ш.“, представлявано от председател А. Х. О..

По отношение допустимостта на съдебното оспорване на решението съдът е изложил мотиви в определението за насрочване на делото от 23.04.2026г., които се поддържат и към настоящия момент. В допълнение следва да се посочи, че жалбите са подадени от надлежни страни - адресати на обжалваното решение, при наличие на правен интерес за последните от оспорването на решението на КЗД в посочените части, и в срока по чл. 149, ал. 1 АПК във връзка с чл. 68, ал. 1 33Дискр., видно от представените по делото доказателства. Предвид изложеното съдът приема, че жалбите са допустими и подлежат на разглеждане по същество.

Разгледани по същество, са и основателни, като съображенията за този извод са следните:

Според чл. 146 вр. чл. 168 АПК съдът следва да провери издаден ли е актът от компетентен орган и в предписаната от закона форма, спазени ли са материалноправните разпоредби и административнопроизводствените правила и съобразен ли е актът с целта на закона.

При извършената проверка по чл. 168 АПК съдът приема, че решението в оспорените му части е постановено от компетентен орган, в рамките на законовите му правомощия съгласно чл. 47 33Дискр. В съответствие с чл. 48, ал. 3 във вр. с чл. 54 33Дискр. решаващият състав на КЗД е определен с разпореждане на председателя с № 946/20.06.2025 г. На основание чл. 54 33Дискр. и

чл. 11, ал. 3 от Правилата за производство пред КЗД (Правилата) членовете на заседателния състав са определили с доклад до председателя докладчик и председател на състава. Съгласно чл. 64, ал. 1 33Дискр. решенията се вземат с обикновено мнозинство от членовете на заседателния състав и се подписват от него, което изискване в настоящия случай е изпълнено, като решението е подписано от всички членове на състава, с особено мнение на председателя му. Поради това настоящият съдебен състав намира, че не е налице предпоставката за отмяна на атакувания акт липса на компетентност по смисъла на чл. 168, ал. 1 във връзка с чл. 146, т. 1 АПК.

Оспореното решение е издадено обаче в несъответствие със законовите изисквания относно формата и съдържанието му съгласно разпоредбите на чл. 65 и чл. 66 33Дискр., което представлява нарушение на административнопроизводствените правила.

Тук следва да се посочи, че с разпоредбата на чл. 47 33Дискр. са регламентирани правомощията на Комисията за защита от дискриминация като независим специализиран държавен орган, осигуряващ предотвратяване на дискриминация, защита от дискриминация и равенство на възможностите. КЗД се произнася само по конкретни твърдения за упражнено пряко или непряко неравно третиране на конкретни лица съобразно заложените в специалния закон цели. Съобразно чл. 50 33Дискр. производство пред комисията се образува по жалба на засегнатите лица; инициатива на комисията; сигнали на физически и юридически лица, на държавни и общински органи, а в чл. 51, ал. 2 33Дискр. са уредени изискванията за съдържание на жалбата и сигнала, включително е предвидено, че следва да съдържат изложение на обстоятелствата, на които се основават, и изложение на исканията към комисията – чл. 51, ал. 2, т. 3 и т. 4 33Дискр. Съобразно чл. 65 33Дискр. с постановеното решение заседателният състав: установява извършеното нарушение; установява нарушителя и засегнатото лице; определя вида и размера на санкцията; прилага принудителни административни мерки; установява, че не е извършено нарушение на закона и оставя жалбата без уважение, а според разпоредбата на чл. 66 33Дискр. решението е писмено и съдържа наименованието на органа, който го е издал, фактическите и правните основания за издаването му, диспозитивна част, в която се определят видът и размерът на санкцията или принудителната административна мярка, ако такава се налага, пред кой орган и в какъв срок решението може да се обжалва. Така и с чл. 37 от Правилата е предвидено, че с решение заседателният състав: 1. установява извършеното нарушение или че не е извършено такова, като оставя жалбата без уважение; 2. установява нарушителя и засегнатото лице; 3. определя вида и размера на санкцията; 4. прилага следните принудителни административни мерки: а) дава задължителни предписания на работодателите и длъжностните лица за отстраняване на нарушения на законодателството за предотвратяване на дискриминация; б) спира изпълнението на незаконни решения или нареждания на работодатели, които водят или могат да доведат до дискриминация; 5. предотвратява и преустановява нарушението и възстановява първоначалното положение; 6. одобрява споразумението при постигнато помирение.

Съдът приема, че така постановеното в случая решение не отговаря на посочените изисквания за форма и съдържание.

Въз основа на събраните по делото доказателства се установи, че производството пред КЗД е образувано по жалба с вх. № 14-30-64 от 18.05.2023г. от Организацията на евреите в България „Ш.“, сдружение с нестопанска цел, представлявано от А. Х. О. - председател, с изложени твърдения за осъществена дискриминация по признаци „народност“, „етническа принадлежност“, „произход“, „религия“ и „убеждения“, към която с изрична молба с вх. № 14-30-110 от 25.07.2023 г. се е присъединил А. Х. О. в лично качество, при твърдения, че последният е засегнато лице от изказванията, които създават един крайно негативен образ за него в обществото, който накърнява личното му достойнство и води до създаване на враждебна, обидна

и застрашителна среда от гледна точка на народност, етнос, произход, религия и убеждения. Същото е потвърдено и с депозираната по преписката молба с вх. № 14-30-121 от 17.07.2024г., с която от А. Х. О., в лично качество, е направено искане да бъде конституиран като жалбоподател на основание уточняващата молба, с която същият се присъединява в производството. Следователно жалбоподателите в производството са двама - Организацията на евреите в България „Ш.“, сдружение с нестопанска цел, представлявано от председателя А. Х. О., и в лично качество А. Х. О., в който смисъл са и констатациите на решаващия заседателен състав, видно от мотивната част на оспореното решение. Същевременно с така постановеното решение КЗД не се е произнесла с нарочен диспозитив по отношение на Сдружение „Организация на евреите в България „Ш.“, въпреки изложените в решението мотиви.

При това положение съдът намира, че оспореното решение не отговаря на изискванията за форма и съдържание, съгласно изискванията на чл. 65 и чл. 66 ЗЗДискр. Както се посочи по-горе, в т. 5 на чл. 65 ЗЗДискр. е предвидено, че с постановеното решение заседателният състав установява, че не е извършено нарушение на закона и оставя жалбата без уважение, а в случая такъв изричен диспозитив по отношение на О. „Ш.“ липсва, въпреки изложените мотиви. Решението е постановено и в нарушение на чл. 47 ЗЗДискр., която норма регламентира правомощията на КЗД, като видно от т. 1 Комисията установява нарушения на този или други закони, уреждащи равенство в третирането, извършителя на нарушението и засегнатото лице. В тази връзка КЗД дължи произнасяне по основния въпрос, с който е сезирана - установява или не наличието на твърдяното неравно третиране, доколкото именно жалбата определя обхвата, предмета и страните на административното производство. Налице са следователно допуснати съществени нарушения на административнопроизводствените правила, довели до незаконосъобразност на решението и представляващи самостоятелно основание за отмяна на решението на КЗД в оспорените части.

В цитирания смисъл е и практиката на Върховния административен съд, намерила израз, например, в решение № 2695 от 17.03.2025г. по адм. дело № 10133/2024г. на ВАС, V отд.

За пълнота следва да се посочи, че липсва възможност за инициране от съда на производство пред административния орган по реда на чл. 62 АПК за допълване или отстраняване на очевидна фактическа грешка. Така определение № 9925 от 16.10.2025г. по адм. дело № 10137/2025г. на ВАС, V отд., постановено по аналогичен случай, с което е прието, че основанията за прекратяване на висящо пред съд производство, образувано по жалба срещу административен акт, са регламентирани в чл. 159 АПК и в нито една от изчерпателно посочените хипотези не попада констатирана служебно от съда очевидна фактическа грешка, допусната в оспорен пред него административен акт, което становище се споделя и от настоящия състав.

Наред с всичко горепосочено, съдът приема, че е допуснато съществено процесуално нарушение поради пропускане на КЗД да провери допустимостта на жалбата на А. О. по см. на чл. 52, ал. 2 ЗЗДискр. и съответно да обсъди наведено възражение на ответната страна, относимо към допустимостта на административното производство, което според настоящия състав се явява закономерно следствие от недостатъчно задълбоченото проучване по чл. 55 – чл. 59 ЗЗДискр.

Разпоредбата на чл. 52, ал. 2 ЗЗДискр. задължава КЗД, когато установи, че по същия спор има заведено дело пред съд, да не образува производство. Така и с чл. 8, ал. 1, т. 2 от Правилата за производство пред КЗД е предвидено, че не се образува производство, а образуваното се прекратява, когато се установи, че по същия спор по ЗЗДискр. има заведено дело пред съд или влязло в сила решение на съда. Според изискването на чл. 6, ал. 2, т. 2 от Правилата към жалбата или сигнала се прилага декларация от жалбоподателя или лицето, подало сигнала, че към момента на подаване на жалбата или сигнала до КЗД, няма заведено съдебно дело със същия предмет между същите страни. В случая с постъпилата уточнителна молба от 17.07.2024г. от А.

Х. О. на основание чл. 6, ал. 2, т. 2 от Правилата КЗД е уведомена, че последният е ищец по гражданско дело срещу ответната страна Т. Д., с предмет обезщетяване на претърпени вреди съгласно чл. 45 ЗЗД, като счита, че делото не е с идентичен предмет с наведеното в жалбата. Приложен е и препис от искова молба с вх. № 47833/19.05.2023г. по описа на Софийския градски съд.

Наведеното от ответната страна в проведеното на 26.02.2025г. заседание възражение за наличието на отрицателните процесуални предпоставки по см. на чл. 52, ал. 2 ЗЗДискр., поради заведено по същия спор дело пред Софийския градски съд, не е обсъдено от решаващия заседателен състав на КЗД, макар и в решението пространно са преповторени твърденията на страните. Липсват изложени каквито и да било мотиви по този въпрос, респ. извършването на самостоятелна проверка относно правното основание, на което е заведено делото, и преценка дали е налице забраната по чл. 52, ал. 2 ЗЗДискр. да не се образува производство, когато по същия спор има заведено дело пред съд. Съдът не е компетентен да извърши посочената проверка, не може да подменя вътрешното убеждение на КЗД по фактите, включени в предмета на доказване, но е оправомощен да извърши проверка относно изпълнението на процесуалните изисквания, гарантиращи правилното му формиране. По гореизложените съображения налага се изводът, че Комисията не е изпълнила задълженията си да изясни всички факти и обстоятелства от значение за решаване на спора, съответно е постановила акта си при неизяснена фактическа обстановка и при липса на мотиви.

Така допуснатите процесуални нарушения според настоящия съдебен състав са съществени, тъй като е ограничено правото на защитата на страните в производството и са опорочени крайните правни изводи на органа, съответно представляват самостоятелно основание за отмяна на решението на КЗД в оспорената част и връщане на преписката за ново произнасяне. Ето защо настоящият съдебен състав приема, че са налице отменителни основания по см. на чл. 146, т. 3 АПК.

Жалбите са основателни и като такива следва да бъдат уважени, а оспореното решение на КЗД - отменено в частта му по т.т. I, II и III. Преписката следва да се върне на органа за ново разглеждане и произнасяне по подадените жалби, при което КЗД следва добросъвестно да осъществи основната си функция по чл. 40 ЗЗДискр., а именно на независим специализиран държавен орган за предотвратяване на дискриминация, защита от дискриминация и осигуряване на равенство във възможностите, както и правомощията си по чл. 47 ЗЗДискр. и да се произнесе с решение, отговарящо на изискванията за форма и съдържание, предвидени в чл. 65 и чл. 66 ЗЗДискр. При произнасянето си по същество КЗД следва да даде точна правна квалификация на релевантните факти и да се произнесе по всички наведени твърдения за осъществена дискриминация и възражения на страните, като реши спора в съответствие с установените фактически обстоятелства.

Относно разноските в производството.

При този изход на спора и на основание чл. 143, ал. 1 АПК в полза на жалбоподателя Организация на евреите в България „Ш.“ следва да се присъдят своевременно претендираните и доказани по делото разноски в размер от 1440 евро – за заплатено адвокатско възнаграждение по договор за правни услуги от 17.03.2026г.

Така мотивиран и на основание чл. 172, ал. 2, предл. 3 и чл. 173, ал. 2 АПК, Административен съд София – град, 72 състав,

### Р Е Ш И:

ОТМЕНЯ по жалбата на Организация на евреите в България „Ш.“, сдружение с нестопанска цел,

регистрирано в Регистъра на юридическите лица с нестопанска цел при Агенция по вписванията с ЕИК[ЕИК], представлявано от А. Й. Л., и жалбата на А. Х. О. Решение № 72 от 20.02.2026г., постановено по преписка № 114/2023г. на Комисията за защита от дискриминация (КЗД), в частта му по т. I, с която КЗД установява, че Т. Д. Т. не е осъществила пряка дискриминация съгласно чл. 4, ал. 2 ЗЗДискр. и „тормоз“ по чл. 5 ЗЗДискр. по см. на § 1, т. 1 от ДР на ЗЗДискр. по признаците „народност“, „етническа принадлежност“, „произход“, „религия“ и „убеждения“ по чл. 4, ал. 1 ЗЗДискр. по отношение на А. Х. О., председател на Сдружение Организация на евреите в България „Ш.“, с нейно изказване в предаването „Денят започва“ от 16.05.2023г. в сутрешния блок на БНТ1; в частта му по т. II, с която КЗД установява, че Т. Д. Т. не е осъществила пряка дискриминация съгласно чл. 4, ал. 2 ЗЗДискр. и „тормоз“ по чл. 5 ЗЗДискр. по см. на § 1, т. 1 от ДР на ЗЗДискр. по признаците „народност“, „етническа принадлежност“, „произход“, „религия“ и „убеждения“ по чл. 4, ал. 1 ЗЗДискр. по отношение на еврейската общност, с нейно изказване в предаването „Денят започва“ от 16.05.2023г. в сутрешния блок на БНТ1, и в частта му по т. IV, с която КЗД оставя без уважение жалба с вх. № 14-30-64/18.05.2023г. по описа на КЗД, подадена от Сдружение Организация на евреите в България „Ш.“, представлявано от председател А. Х. О..

ВРЪЩА преписката на Комисията за защита от дискриминация за ново разглеждане и произнасяне по подадените жалби, при съобразяване на дадените с настоящото решение указания по тълкуването и прилагането на закона.

ОСЪЖДА Комисията за защита от дискриминация да заплати на Организация на евреите в България „Ш.“, ЕИК[ЕИК], сумата от 1440 евро (хиляда четиристотин и четиридесет евро), представляваща разноски по делото за адвокатско възнаграждение.

Решението подлежи на обжалване с касационна жалба пред Върховния административен съд в 14-дневен срок от съобщаването му на страните.

СЪДИЯ: